

při hlavním přelíčení pak dodal, že tak učinil »v rozčilení«. Rozsudek neobsahuje po stránce subjektivní ani zjištění ve příčině vědomí pachatelova, že činí násilí a že vyhrožuje zlem v §u 98 b) tr. zák. uvedeným, ani zjištění, že jednal v úmyslu, by na ohrožené vynutil oněmi protiprávními prostředky nějaké konání, na něž nemá práva. Bylo tedy zmateční stížnosti vyhověti a rozsudek pro nedostatek zjištění důležitých složek objektivní i subjektivní podstaty zločinu podle § 98 a) a b) tr. zák. zrušiti jako zmatečný.

Čís. 2651.

Únos podle druhé věty §u 96 tr. zák. může se státi i se svolením unesené osoby; jeho účel může být jakýkoliv, nemusí směřovati ani k sňatku ani ke smilstvu.

Na rozdíl od případu první věty nesměřuje tu násilí neb lest proti unesené osobě, nýbrž proti držiteli moci (rodičům) buď přímo nebo nepřímo.

Lest spočívá nejen v odvedení chráněné osoby, stalo-li se bez vědomí a za zády oprávněné osoby, nýbrž v případě, že osoba podrobená moci jiného odešla bez jeho vědomí sama, již v tom, že ji pachatel k tomu přemluvil nebo jí v tom byl nápomocen.

Po subjektivní stránce se vyžaduje, by pachatel jednal v úmyslu porušiti mocenské právo, jemuž je unesená osoba podřízena.

(Rozh. ze dne 10. února 1927, Zm I 445/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-měřicích ze dne 20. května 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí únosem podle §u 96 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost se dovolává důvodů zmatečnosti čís. 5 a 10 — správně 9 a) — §u 281 tr. ř. Ve směru formálním (čís. 5 §u 281 tr. ř.) vytýká rozsudku neúplnost a rozpor »s výsledky zjištěnými průvodním řízením«. Onen zmatek shledává v tom, že prý rozsudek nechává bez povšimnutí skutečnost, výpovědí svědkyň Josefy a Amalie V-ových prokázanou, že Amalie V-ová sama o své újmě odjela z bytu (svých rodičů) v noci ze dne 30. na 31. říjen 1925 do T., že obžalovaný o jejím odjezdu neměl tušení a se teprve od svědkyně Josefy V-ové po jejím odjezdu dozvěděl, kam její dcera ujela; dále, že když obžalovaný na nádraží v T. Amalii V-ovou stihl a jí vyřídil vzkaz matčin, by se vrátila domů, mu prohlásila, že se pro ostudu, které se ve vsi bojí, domů nevrátí a raději někam uteče. Než výtka neúplnosti jest zřejmě lichá, poněvadž rozsudek ke všem uvedeným okolnostem svědkyněmi potvrzeným nejen přihlíží, nýbrž dokonce sám přijímá za prokázáno, že Amalie V-ová odešla z domu rodičů dobrovolně a z vlastního rozhodnutí. Budiž však ihned podotknuto, že tato okolnost nevylučuje skutkové podstaty

zločinu únosu podle druhé věty §u 96 tr. zák., jakmile jest zjištěno, že obžalovaný Amalii V-ové při dalším útěku byl napomocen v úmyslu v § 96 tr. zák. předpokládaném. Další okolnost, na kterou klade zmateční stížnost váhu, totiž, že se Amalie V-ová obžalovanému v Teplicích dobrovolně oddala a s ním souložila, neměla by pro skutkovou podstatu zločinu únosu podle II. věty §u 96 tr. zák. rozhodného významu, i kdyby byla tvrzena, protože únos v tomto případě se může státi i se svolením unesené a nemusí ani míti za účel smilstvo s únoscem neb osobou jinou; nestal se tudíž rozsudek zmatečným proto, že k této okolnosti nepřihlíží. Budiž však ihned podotknuto, že Amalie V-ová popřela, že se obžalovanému oddala dobrovolně, tvrdil to pouze obžalovaný sám. Výroku rozsudečnému: »Tím, že obžalovaný odjel s Amalií bez vůle rodičů« z T. do B., porušil právo rodičů, v jichž moci se Amalie dosud nalézala, vytýká stěžovatel, že odporuje výsledkům řízení, aniž by však blíže označil protokoly nebo listiny, jichž obsah jest prý v rozhodovacích důvodech nesprávně reprodukován; neprovádí tudíž uplatňovaného zmatku rozporu se spisy po zákonu. Po věcné stránce (čís. 10 — správně 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá zmateční stížnost, že obžalovaný byl odsouzen neprávem, poněvadž prý zjištěné jeho jednání nenaplnuje skutkové podstaty zločinu únosu. Stěžovatel má za to, že se k ní po objektivní stránce vyžaduje, by vzdání dítěte z moci otcovské bylo přivoděno přímým pozitivním působením pachatelovým, jehož prý tu vůbec nebylo. Tím méně lze prý mluvit o jednání lstivém, uváží-li se prý, že obžalovaný odvezl Amalii V-ovou z T. do B. s jejím souhlasem a na její přání, jsa přesvědčen, že rodiče proti tomu nebudou nic namítati, (poněvadž měl s jejich dcerou známost a oni prý byli srozuměni), dále že jí v B. neukrýval, a za svou ženu vydával jen, by jí ušetřil pomluv a řečí, nelze prý říci, že jí odvezl za zády rodičů a bez jejich svolení, (že jednal lstivě a v trestném úmyslu). Než zmateční stížnosti nelze dáti za pravdu. Jde o případ druhé věty §u 96 tr. zák., jehož se m. j. dopustí, kdo lstí nebo násilím unese dítě rodičům, t. j. kdo je lstí nebo násilím dopraví z místa dosavadního jeho pobytu na místo jiné, kde je vydáno moci únosce nebo někoho jiného, jemuž taková moc podle zákona nepřisluší. Bylo již výše řečeno, že takovýto únos se může státi i se svolením osoby unesené a že jeho účel může býti jakýkoliv — že tedy nemusí směřovati ani k sňatku ani k smilstvu třeba s jiným než únoscem. Na rozdíl od případu první věty nesměřuje tu (ve druhé větě) násilí nebo lest proti osobě unesené, nýbrž proti držiteli moci — rodičům — a to přímo nebo nepřímou. Stížnost dále přehlíží, že lest spočívá nejen v odvedení osoby chráněné, stalo-li se bez vědomí a za zády osoby oprávněné, nýbrž v případě, že osoba moci jiného podrobená odešla bez jeho vědomí již v tom, že jí pachatel k tomu přemluvil, nebo jí v tom byl nápomocen.

Po stránce subjektivní se vyžaduje, by pachatel jednal v úmyslu porušiti mocenská práva rodičů, jimž je nezletilá osoba podřízena. Všecky tyto náležitosti jsou tu dány. Obžalovaný napomáhal — jak rozsudek formálně bezvadně zjišťuje — nezletilé Amalii V-ové (která nebyla v době činu ještě 21 let stará), a která se rozhodla nevrátiti se již do otcovského domu, při tomto podniku tím, že s ní odjel 31. října 1925 bez vědomí a svolení rodičů z T. do B., kde s ní — využívaje její du-

ševní méněcennosti a nesamostatnosti — souložil a v úkrytu žil, vydávaje ji za svou manželku a že teprve 5. listopadu 1925 rodičům oznámil, kde se jejich dcera nachází. Soud tedy zjišťuje pozitivní a lstivou činnost obžalovaného — ve smyslu výše vyloženém — v tom, že dopravil nezletilou dceru na místo vzdálené od bydliště jejich rodičů, že ji tam po 5 dní ukrýval, podrobil své moci, znemožnil tak rodičům výkon moci nad nezl. dítětem, a že tím vším napomáhal osobě podrobené moci rodičů v odchodu z domova, k němuž došlo sice z její vůle dobrovolně, ale bez vědomí a za zády rodičů. Že lstivé jednání obžalovaného směřovalo přímo proti rodičům, jako držitelům moci, vyplývá z rozsudečných zjištění zcela nepochybně. Po stránce subjektivní vyslovuje rozsudek, že obžalovaný se dopustil činnosti zjištěné v rozsudku »by jí Amalii V-ovou ukryl před rodiči«, tedy, by protiprávně zasáhl do práv rodičů, a by je porušil. Tím jest bezvadně zjištěn trestný úmysl v §u 96 druhá věta tr. zák. předpokládaný. Že obžalovaný mohl při svém jednání počítati se souhlasem rodičů, rozsudek nezjistil, nýbrž přímo vyloučil. Rovněž tak nezjistil, že vydával Amalii za svou ženu proto, by ji chránil před řečmi lidí, nýbrž naopak vzal za prokázáno, že tak učinil jedině z toho důvodu, by ji před rodiči utajil. Pokud zmateční stížnost nedbá při provedení hmotněprávního zmatku skutkových předpokladů rozsudku, není po zákonu provedena, v ostatním jest neodůvodněna.

Čís. 2652.

»Zvláštními okolnostmi«, nutícími pachatele k veřejnému pronesení cti se dotýkajícího výroku ve smyslu §u 489 tr. zák., jsou i případy, kdy veřejný zájem nebo způsob uplatnění zvláštního zájmu nutí k veřejnému projevení, leč by tento zájem mohl býti hájen neveřejnou cestou.

(Rozh. ze dne 10. února 1927, Zm I 511/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Poděbradech ze dne 12. února 1926, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle §u 489 tr. zák. a potvrzujícím jej rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Kutné Hoře ze dne 23. března 1926 byl porušen zákon v ustanovení §u 489 tr. zák., rozsudky ty se zrušují a obžalovaný se podle §u 259 čís. 3 tr. ř. osvobozuje od obžaloby pro přestupek proti bezpečnosti cti podle §u 489 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že dne 2. září 1924 v P. veřejně, aniž by k tomu zvláštními okolnostmi byl nucen, o soukromé obžalobkyni vyjevoval cti se dotýkající okolnosti života soukromého, byť i byly pravdivé.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Poděbradech ze dne 12. února 1926 byl obžalovaný Karel N., ředitel lázní v P., uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle §u 489 tr. zák., jehož se dopustil tím, že